

YAZAR ADI-SOYADI: FAZİLET DALFİDAN

BAŞLIK: TÜRK MODERNLEŞMESİ SÜRECİNDE DEĞİŞEN KADIN KİMLİĞİ:
MUHAFAZAKÂR KADINLARIN KAMUSAL ALANDAKİ GÖRÜNÜRLÜĞÜ
ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

ÖZET

19.yy.'da Osmanlı İmparatorluğu, Batı'da yaşanan düşünsel, siyasal, ekonomik, sosyal ve teknolojik alandaki gelişmelerin etkisi altında, Tanzimat Fermanının ilanı ile birçok alanda yapısal dönüşümler geçirerek, o dönemde Batı-dışı toplumları için kaçınılmaz hale gelen bir modernleşme sürecine dahil olmuş, böylelikle Türk modernleşmesi denen olgu ortaya çıkmıştır. Bu süreç imparatorluk döneminden sonra kurulan Cumhuriyet dönemi ile devam etmiştir. Toplumsal hayatın birçok alanında yaşanan bu değişim ve dönüşümler kadınları da bu sürece dahil etmiş, daha önce eş ve anne rolleriyle sınırlandırılmış olan kadın, modernleşme ile birlikte bulunduğu konumu sorgulayarak toplumsal hayatta farklı bir statü edinmek amacıyla taleplerde bulunmaya başlamıştır. Modernleşme sürecinin Osmanlı döneminde kadın kimliğinin sorgulanması, Cumhuriyet döneminde ise, kadınlara tanınan haklar kadın kimliğinin de bir dönüşüm geçirmesi ile sonuçlanmıştır. Böylelikle kadın ve onun kimliği Türk modernleşmesinin "temsili" olarak ortaya çıkmış, Türk modernleşmesine özgünlüğünü armağan etmiştir. Cumhuriyet döneminde modernleşme çabaları doğrultusunda yönetici elit tarafından modernleşmenin temsili/göstergesi olacak bir kadın profili çizilmiştir. Cumhuriyet elitinin kadınları bu profilde bir görünüm sergilerken kadınların büyük çoğunluğu bu profilin dışında kalarak modernleşme sürecine dahil olamamıştır. Fakat 1980'ler ile birlikte modernleşme sürecinin dışında kalan kadın grupları, özelde ise çalışmamızın konusu olan muhafazakâr kadınlar, kimliklerini ifade etme hususunda hak taleplerinde bulunmaya başlayarak modern sisteme dahil olmak istemişler, modernliğin yeni bir yorumuna kapı aralamışlardır. Bu yorum bazında kamusal alanda görünürlük kazanmaya başlamışlar, gerek söylem, gerekse de örgütlenme noktasında aktif hale gelmişlerdir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Modernleşme, Kadın, Kimlik, Kamusal Alan, Muhafazakârlık